

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Cap. II. De pollutione & reconciliatione ecclesiæ cæmeterii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

tificum, puta Leonis X. idem circa diſta paramenta aliaque pertinentia ad cultum divinum, in quibus Chriſma ſeu ſacra unctio non intervenit, ſuperiores ordinis minorum Ordinarii, & in eorum abſentia illorum Vicarii ſeu ſubſtituti, ut referunt Barboſ. *l. c. n. 44.* Rodriq. *l. c.* Leza. *V. benedictio. n. 8.* Pelliz. *l. c. n. 106.* Mirand. *Tom. 2. q. 40. n. 1.* uti &, ut iidem, Prælati alii regulares cum illis communicationem privilegiorum habentes, & in ſpecie etiam Societatis Jeſu, ut referunt Lezan. & Franchis *ex Congregat. Cardinal. de 13. Martii 1632.* Idque non tantum in uſum propriarum Eccleſiarum, ſed & aliarum quarumcunque, etiam non regularium ex conſeſſione facta ab Innocent. VIII. ſuperioribus Ordinis S. Hieronymi, prout referunt Rodriq. Mirand. Pelliz. apud Reiffenſt. *h. t. n. 52.* Huic poſtremo non obſtante declarat. *Cardin. paulò ante cit.* cum declarationes Cardinalium, utpote non facientes novam legem, aut jus, ſed interpretantes ſolum ambiguum & obſcurum, non poſſint ſpeciali privilegio claro in contrarium derogare, ut cum Franchis *p. 2. q. 28. n. 3.* Reiffenſt. *l. c.*

4. Reſp. Ad tertium ſecundo: paramenta execrantur, ſeu benedictionem amittunt, ut de novo benedicti debeant, ſi figuram priorem amittunt, aut ita lacerantur, & immutantur, ut reddantur inhabilia ad utlum, ad quem deſtinata ſunt. v. g. ſi ex ſtola fiat manipulus, ex corporali purificatorium, ex caſula ſtola, ſi alba perdat manicam, vel ita laceretur, ut eâ uti nequeat Sacerdos. Sylv. *V. benedictio. n. 6.* Barboſ. *n. 45.* Pelliz. *l. c. n. 117.* Reiffenſt. *n. 54.* ex ea ratione, quòd unumquodque paramentum benedicatur in ſua propria forma, forma autem det eſſe rei. non tamen execrantur, ſi ſucceſſivè lacerentur, & reſiciantur, aut præcia aliqua de novo eis aſſuantur, multoque minus ſi laventur, de qua lotionem, à quo & qualiter fieri debeat, vide Reiffenſt. *à. n. 55.* de aliis quoque requiſitis ad ſacrificium miſſæ in particulari, uti & de contractu vaſorum ſacrorum vide Caſtrop. *l. c. p. 10. per totum.*

5. Reſp. Ad quartum: Campanæ quoque à ſolo Epifcopo benedicti poſſunt, Abbates tamen ex-ercentes pontificalia poſſe eas benedicere etiam pro Eccleſiis extraneis, ex Averſa *q. 11. §. 13.* habet La croix *L. 6. p. 2. n. 406.* poſſe autem ſarum benedictionem alteri non Epifcopo à Papa, & quidem ſolo committi, quia intervenit unctio ſacri Chriſmatis, habet communis AA. Videtur tamen habere praxim in locis pluribus, ut earum benedictio ab Epifcopo committatur, & in ſpecie de Archi Epifcopalibus Coloniaſi & Trevereniſi id dicit, quòd ea committatur etiam ſuperioribus ordinum mendicantium etiam Societatis JEſu, habet La croix *l. c.* quem vide, de cætero non poſſe hanc benedicti campanas poteſtatem acquiri conſuetudine docent cum communi Barboſ. *l. c. n. 46.* Reiffenſt. *h. t. n. 48.* illud notandum, quòd campanæ numerentur à Caſtrop. *cit. p. 10. n. 7.* inter ea, quorum benedictio non eſt de præcepto, eſt formula benedictionis earundem habeatur in pontificali.

Quæſt. 962. Cæmeterium an, & quo modo conſecretur aut benedicatur?

Reſp. Cæmeterium (qui eſt locus autoritate Epifcopi deſignatus ad corpora fidelium ſepelienda) eodem modo conſecratur aut benedicitur, quo Eccleſia, & Eccleſiâ conſecratâ, etiam cæmeterium ei conjunctum præſumitur conſecratur, cum ſimul cum Eccleſia eodem ritu, ut patet ex Pontificali Romano, ſolet conſecrari, eſt etiam Eccleſiâ conſecrata, ſeorſim conſecrari poſſit & ſolet. ita Pirh. *h. t. n. 30.* Reiffenſt. *n. 29.* non niſi tamen ab Epifcopo, & quidem proprio, vel de hujus conſenſu ab alieno, ut idem cum Sylv. *V. Cæmeterium 3. num. 1.* Azor. *p. 2. L. 9. c. 6. q. 1. c. 6.* & hoc de jure communi, de cætero ob iisdem conſecrari poteſt, à quibus Eccleſia Reiffenſt. *l. c.*

C A P U T II.

De pollutione & reconciliatione Eccleſiæ & Cæmeterii.

Quæſt. 963. An & quando pollui dicantur, & in ſpecie quorum ſepultura polluantur Eccleſia & Cæmeterium.

1. Reſp. Primo: Pollui in genere dicitur Eccleſia, dum manente ejus forma materiali integra, adeoque conſecratione in ea accidit aliquid, quod à loci ſanctitate maximè alienum eſt, & in animis fidelium generat horrorem, ut in ejus deſeſtationem divina in ea celebrari Eccleſia vetuerit, donec ſanctis ritibus fuerit reconciliata Suar. *in 3. p. d. 81. S. 4. §. tertio.* Jordan. *L. 5. tit. 12. n. 142.* Wicſtn. *h. t. n. 31.* Unde etiam patet differentia inter pollutionem & execrationem Eccleſiæ, utpote cujus conſecratio per hanc tollitur.

2. Reſp. Ad ſecundum: polluantur per hoc primò, quòd in iis ſepeliatur fidelis excommunicatus juxta *c. 7. b. t.* quod eſt loquatur de Cæmeterio tantum, eadem tamen & prior eſt ratio in

Eccleſia; cum per hoc non minùs inferatur irreverentia Eccleſiæ, quàm Cæmeterio. hoc ipſum tamen intelligendum poſt Concilium Conſtantienſe de excommunicato vitando, ſeu nominatim & publicè denunciato, & notorio percuffore Clerici. Azor. *l. c. c. 5. q. 1. §. 4.* polluitur. Delb. *de immunit. Eccl. c. 2. du. 2. f. 5. n. 1.* Pirh. *h. t. n. 4.* Nav. *in man. c. 27. n. 152.* Barb. *cit. alleg. 27. n. 52.* Suar. *l. c. §. 4.* cum communi. Unde in Germania, aliisque locis ſeptentrionalibus, ubi Hæretici non ſunt nominatim excommunicati, ſed tolerati per eorum ſepulturam non polluantur Eccleſiæ aut Cæmeteria. Pirh. Delb. *LL. cit.* & conſequenter ut Delb. in iis locis excuſantur, qui celebrant in Eccleſiis, ubi Hæretici ſepulti. ſed neque per ſepulturam excommunicatorum non toleratorum, qui in articulo mortis dederunt ſigna ſufficientia contritionis, polluitur Eccleſia, cum etiam ii poſt mortem abſolvi poſſint à cenſuris, adeoque & in loco ſacro, ſepeliri, ibique ſepulci retineri, ita Delb. *l. c. f. 6. n. 11.* ſimiliter non polluitur per ſepul-
ram

ram hominis personaliter & nominatim interdicti, ita ut egeat reconciliatione, etsi alias excommunicatio & interdictum æquiparentur juxta c. 1. de sent. excomm. in 6. & Gl. ibi V. observari. quin & talis in loco sacro sepeliri non debeat juxta c. is cui. eod. in 6. imò etiam ibi sepultus sit exhumandus, si corpus illius ab aliis discerni queat. juxta c. 28. dist. de consecrat. juncta Gl. sui. ex ea ratione, quòd de pollutione ex dicta ratione in jure nihil reperitur, & pœnæ sine textu juris induci aut extendi non debeant, neque æquiparatio in pœnali-bus locum habeat, & præsertim in hoc casu, dum excommunicatio multo gravior sit pœna, quam interdictum, & ita docent Suar. de relig. Tom. 1. tr. 2. l. 3. c. 2. n. 12. Delb. l. c. f. 5. n. 4. & 5. Pirh. l. c. citatis Laym. L. 5. tr. 5. c. 5. n. 8. Zoëf. in comment. h. t. n. 11.

2. Secundò polluuntur Ecclesia & Cæmiterium per sepulturam hominis infidelis, & non baptizati adulti, ita cum communi Sylv. V. consecratio 2. n. 3. Azor. cit. c. 6. g. 1. Avil. de censur. p. 3. d. 7. du. 1. Pirh. h. t. n. 14. Delb. cit. f. 6. n. 1. & sequent. citato de Lago, estque in hoc casu corpus pagani exhumandum, & foras projiciendum, quin & mundandam Ecclesiam per abrasionem parietum vi can. Ecclesiam, de consecrat. dist. 1. Volunt Sylv. & Azor. quod rectius negari videtur Abb. in c. 7. h. t. n. 4. cui inhære videntur Pirh. n. 15. Delb. n. 7. & 8. & alii, qui id ipsum intelligi volunt de Ecclesia, necdum consecrata, utpote de qua loquatur cit. c. Ecclesiam; cum aliàs per illam abrasionem totalem tollatur consecratio, & sic necessaria sit nova consecratio, quod non sit per pollutionem. Per Catechumenorum verò sepul-turam in Ecclesia eam non polluit, communis est DD. sententia, ut ait Wiestn. h. t. n. 33. cum etsi nondum per Baptismum ingressi Ecclesiam, nomi-ne infidelium non veniunt, quia Religionem Chri-stianam non deserunt, ut pagani & infideles, sed amplexantur. de Infantibus autem parentum in-fidelium sine baptismo mortuis non est par omni-um sententia. & quidem in eo facillè conveniunt AA. supra citati; quòd adhuc in utero matris fi-delis existentes moriantur, & sepeliantur in Eccle-sia unà cum matre mortua, utpote cujus ventris & viscerum pars sunt, & cum qua unum corpus con-stituunt juxta L. 1. ff. de ventre inspiciendo. non polluat per hoc Ecclesia, pollui tamen illam, si jam nati sine Baptismo mortui in ea sepeliantur, tenent Castrop. T. 11. d. unic. p. 1. n. 1. in fine. Delb. l. c. idemque sentire videtur Pirh. h. t. n. 14. Contrarium tamen, nimirum quòd etsi ob defectum Baptismi in loco sacro sepeliri non soleant nec debeant, illis tamen ibidem sepulcris, is non non polluat, & reconciliari non egeat, tanquam benigniorem tenent Jordan. cit. 12. n. 121. Engels h. t. n. 4. quos citat & sequitur Wiestn. h. t. n. 32. & 33. ex ea etiam ratione, quòd fidem Chri-stianam deserat non sicut, ut pagani, alique infi-deles, neque in se, neque in parentibus; imò ho-rum voluntate ad Baptismum destinati. Neque contrarium sequatur ex eo, quòd in loco sacro se-peliendi non sint; cum etiam decedentes notoriè impœnitentes sacræ sepulcræ inferendi non sint juxta can. quicumque 13. q. 1. item seipfos occiden-tes, alique per leges prohibeantur sepeliri in loco sacro, absque eo tamen, quòd si in eo sepeliantur, is inde polluat.

R. P. Lenr. Jur. Can. Lib. III.

Quæst. 964. An. & quando ob effusionem sanguinis polluantur Ecclesia & Cæmiteria?

1. Resp. Ob effusionem sanguinis copiosam, voluntariam, seu non fortuitam, injuriosam graviter pollui Ecclesiam & Cæmiterium, habet communis, pro ut hæc sumuntur ex c. 4. & c. ult. h. t. c. unic. eod. in 6. & can. Ecclesiam de consecrat. dist. 1. Intelligendumque id ipsum est, etiam si san-guis non effundatur in Ecclesia, aut incideret in pa-vimentum, ut quia recipitur in vase aliquo seu lin-teo, vel quia percussus mox egreditur Ecclesiã modò causa effusionis data sit & consummata in Eccle-sia, v. g. percussio vel vulnus inflictum in ea. Nav. in man. c. 27. n. 251. Avil. p. 5. d. 7. du. 1. De Lu-go. de Eucharist. d. 20. f. 2. n. 52. Delb. de immu-nit. Eccl. c. 2. du. 2. f. 1. n. 2. Pirh. h. t. n. 11. Wiestn. n. 41. idem est, si existens in Ecclesia vul-neretur per scelopum ab existente extra Ecclesiam, quia jam causa effusionis consummatur intra Eccle-siam de Lug. Nav. Civil. Delb. LL. cit. sicut è con-tra non sufficit ad pollutionem Ecclesiæ effusio sanguinis facta in Ecclesia, si ejus causa consum-mata extra Ecclesiam, v. g. vulnerato extra eam re-cipiente se intra Ecclesiam, & ibi effundente san-guinem. AA. idem. Idem est, si quis vulneretur existens supra tectum, vel in spelunca infra eam (de quo paulò post pluribus) quia sic neque effusio san-guinis sit neque causa illius consummatur intra Ec-clesiam.

2. Dicitur tamen primò, requiri, ut emittatur ef-fusio sanguinis aliqua notabilis, pro ut ipsum nomen effusionis indicat, ita ut non sufficiat unius alteritis-ve guttæ effusio. Gl. in c. ult. h. t. in 6. Abb. in c. proposuisti eod. n. 3. Suar. cit. D. 81. f. 4. n. 2. Azor. p. 1. L. 10. c. 26. g. 13. Avil. de censur. l. 6. concl. 2. Delb. l. c. n. 41. & seq. Reginald. Tom. 2. L. 20. n. 181. Pirh. l. c. multoquo minus polluitur per contusionem aut vulnus grave, ex quo nullus sanguis profluit; etsi strangulatio, suspensio seu mors ipsa, de quo mox, pollutionem inducat Card. de Lug. l. c. n. 43. Suar. l. c. f. 4. & L. 5. & de re-lig. Tom. 1. c. 2. 3. Fagund. in 2. præcept. Eccl. L. 4. c. 4. n. 14. & 16. Delb. n. 45. & seq.

3. Dicitur secundò requiri, ut sit voluntaria, & non fortuita, unde si contingat v. g. ex lapide deci-dente ab amente, ebrio, alioque non compe re-rationis, à jocante, vel præter intentionem, non pol-luatur Ecclesia. Gl. in cit. c. unic. h. t. in 6. V. san-guinis. Tolet. l. 5. c. 8. n. 1. De Lugo. Suar. Pirh. LL. cit. Delb. n. 36. & c.

4. Dicitur tertio; ut sit graviter injuriosa & mor-taliter peccaminosa, qualis quia non est, dum pue-ri inter se rixantur, & unus alteri pugno etiam co-piosum ex naribus elicit sanguinem, ut de Lugo. n. 45. Delb. l. c. & c. secus tamen videtur in casu, quo majores 14. annis pugnantes effusionem illam sanguinis ex naribus causant, cum percussio per alapam publica in Ecclesia ordinariè censetur gra-viter ignominiosa & peccaminosa, quod tamen ait Dian. p. 6. tr. 6. resolut. 24. quam sequitur Pirh. h. t. n. 11. generaliter effusione sanguinis è naribus pugno causata non violari Ecclesiam, eò quod na-res sint Organum, ex quo nimis facillè emittitur sanguis, Marc. Anton. Var. resol. L. 1. resol. 112. cas. 6. Barb. de potest. alleg. 28. n. 36. Reiffenst. h. t. n. 6. melius videntur rejicere; vel etiam pa-ter vel magister causã correctionis etiam leviter ex-cedendo modò percuteret aut cederet puerum ad effusio.

T r r t 2

effusio.

effusionem etiam sanguinis, ut Reiffenst. *h. t. n. 15.* vel ob justam sui defensionem servato moderamine inculpatae tutelae, ut Idem & Delb. *l. c.* Vel etiam si superior seu Judice licite emisso de foris telo percuteret existentem in Ecclesia perturbatorem Reipublicae, quem aliter capere non posset, ut Delben. non polluetur Ecclesia, quod autem aliqui volunt per percussione[m] martyris in Ecclesia eam non pollui, sed potius per ejus sanguinem consecrari, id inquam, non placet S. Antonino *p. 3. lit. 12. c. 6. §. 4.* Navarro *man. c. 27. n. 252.* Pirh. *h. t. n. 10.* Avitæ *l. c. du. 1.* Delb. *l. c. n. 37.* & aliis ex ea ratione, quod licet sanguis ille non polluat (unde etiam Tabier. *V. Consecratio. 2. n. 5.* ait, non lavari locum effusi illius sanguinis) polluit tamen ipsa effusio, quia est injuriosa, peccaminosa, imò sacrilega.

Quaest. 965. Qualiter polluantur Ecclesia & cimiterium homicidio.

R Esp. Polluuntur per homicidium voluntarium injuriosum, etsi sanguis non effundatur, sumitur exc. *c. 4. h. t. & can. 19. de consecrat. dist. 1.* factum in Ecclesia, quale quia adhuc censetur factum in Ecclesia, dum in ea lethali illato vulnere ex eo moritur extra Ecclesiam, etiam post plures menses, ut Delb. *l. c. f. 3. n. 4.* cum tota actio injuriosa & per se illativa mortis redundans in irreverentiam loci sacri posita est in loco sacro, is per eam polluitur, secus ac contingit, si accepto extra Ecclesiam lethali vulnere, ad eam confugiens ibidem moritur, ita juxta probabiliorum. Sylv. *V. consecratio. q. 5. cas. 1.* Azor. *p. 2. L. 9. c. 5. q. 1. §. Si quaeras.* Pirh. *h. t. n. 10.* Item juxta probabiliorum, dictaque *quaest. preced.* polluitur per occisionem alicujus in ea ex odio fidei. cum hæc injuriosa occiso, ipse loco sacro. Sylv. Azor. *LL. cit. Jordan. l. c. n. 8.* Wiestn. *h. t. n. 38.* de Lugo *l. c. n. 54.* Delb. *l. c. f. 3. n. 6.* alique ab eo citati. Item occisione rei nocentis sententia judicis condemnati ad mortem, quia executio illius adhuc injuriosa loco sacro; cum sit contra reverentiam ei debitam *c. 2. de immunit. in 6.* Barbof. *de off. & pot. Episc. alleg. 28. n. 25.* Jordan. *l. c. n. 10.* Delb. *l. c. f. 3. n. 6.* Pirh. Reiffenst. *LL. cit.* Wiestn. *h. t. n. 38.* quitamen rectè cum Jordan. negat eam pollui prolatione sententiæ facta in Ecclesia, eò quod licet prolatio illa sententiæ nulla sit & injuriosa loco sacro juxta *c. de immunit. in 6.* nullo tamen jure expressum sit per eam locum sacrum pollui, uti etiam non polluitur per consilium vel mandato dato in Ecclesia de occidendo. Delb. *l. c. f. 3. n. 3.* Item polluitur dum in defensione sui exceditur moderamen inculpatae tutelae, v. g. defensore occidente suum aggressorem jam exarmatum & fugientem. Sylv. *cit. q. 5. Jord. n. 38.* Wiestn. *n. 36.* Item polluitur, dum qui sui compos ex ira vel desperatione occidit, seu vulnerat lethaliter se ipsum in Ecclesia Delb. *l. c. f. 2. n. 39.* citatis Tabie *V. Consecratio. n. 7.* de Lugo *l. c. n. 54.* Item ex eo, quod ebrius postquam prævidisset se in ebrietate agendum in furorem & periculum occidendi alium, cum ex eo adhuc censetur voluntaria occisio Wiestn. *h. t. n. 35.* Arg. *Clement. si furiosus de homicid.* Idem videtur de homicidio commisso à furioso instigato ad hoc ab alio, cum illud sit voluntarium respectu instigantis, & huic tanquam morali causæ imputetur.

Quaest. 966. An & qualiter per effusionem seminis humani polluantur Ecclesia & Cimiterium?

R Esp. Polluuntur ex quacumque seminis profusione voluntaria, illicita facta in iis. *c. unico, h. t. c. 6. de adulterio. Can. Ecclesis. de consecrat. dist. 1.* unde perinde est sive sit foeminae, sive maris, ut Delb. *l. c. f. 4. n. 3.* sive fiat per simplicem fornicationem, sive per adulterium aut copulam sodomiticam, sive etiam absque copula per tactus proprios aut alienos. quin & per actum conjugalem extra casum necessitatis habitum in Ecclesia, eò quod licet is exerceatur alias sine peccato, non tamen citra necessitatem exerceatur in Ecclesia sine injuria & irreverentia ei illata Arg. *c. 1. h. t. & c. 2. eod. in 6.* Nav. *in man. c. 27. n. 257.* Barbof. *l. c. n. 47.* Sanch. *de matrim. L. 9. d. 15. n. 7.* citatis plurimis aliis, Pirh. *h. t. n. 12.* Reiffenst. *n. 3.* Wiestn. *42.* secus tamen est: Si conjugales actum conjugalem exercent in ea urgente necessitate, ut dum in Ecclesia tempore belli aliave de causa diu inclusi ambo vel unus illorum patiuntur periculum incontinentiæ, seu turpis pollutionis; non enim tunc magis per effusionem seminis factam ad conservandam vitam spiritualem, quam per effusionem sanguinis ad servandam vitam corporalem polluitur Ecclesia. Sylv. *V. debitum conjugale q. 3. n. 5.* Covar. *in 4. decret. p. 2. §. 2. n. 3.* Suar. *cit. d. 81. f. 2.* Azor. *p. 1. L. 10. c. 26. q. 15.* Less. *L. 4. c. 3. d. 12.* Pirh. Wiestn. Reiffenst. *LL. cit.* Delb. *l. c. n. 15.* citatis insuper aliis, qui & addit *n. 7. & 8.* ex Sanch. *l. c. d. 73. n. 9.* sufficere ad hoc, ut non polluetur Ecclesia, si conjuges ibi longo tempore esse cogantur; cum attenda fragilitate humana semper censetur adesse periculum incontinentiæ, si non in particulari, id est, hic & nunc in talibus conjugibus, saltem in genere, quod sufficit, ut interveniente copula non polluetur Ecclesia, quia leges accommodantur ad ea, quæ frequentius accidunt de cætero non pollui Ecclesiam ex pollutione in somnis contingente, etsi prius data ad illam causa, & quantumcunque prævila, adcoque in causa voluntaria & mortifera, & post illam habita desuper delectatio, docent cum Gl. *in cit. c. Ecclesis V. semine.* communiter recepta Avila *de cens. p. 5. d. 7. du. 1.* Lugo. Delb. *l. c. n. 6.* Reiffenst. Pirh. *LL. cit.* multoque minus polluitur per pollutionem, quam Confessarius invitatus patitur inter audiendum confessiones. neque polluitur, dum effusio seminis non est copiosa, sed unius alteriusve guttæ, seu inchoata cum modica distillatione. Pirh. Wiestn. *LL. cit.* Delb. *l. c. n. 3.* citato de Lugo *l. c. n. 55.*

Quaest. 967. An & qualiter polluetur Ecclesia per alia peccata in ea commissa, & specialiter per hoc, quod fuerit consecrata vel benedicta per Episcopum notorie excommunicatum.

R Esp. Ad primum: Ecclesiam pollui spectato jure in casibus in eo non expressis, aut etiam ob delicta quantumcunque atrocia & expressis graviora, utpote ad quæ facienda non est extensio, cum ea sit odiosa, negant Sanch. *l. c. n. 25.* Delb. *l. c. f. 13. n. 1.* Wiestn. *h. t. n. 45.* contrarium quidem de delictis in Ecclesia commissis aequè vel magis gravibus tenentibus Host. *in sum. h. t. n. 9.* Piacet. *in pr. Episc. p. 1. c. 5. n. 5.* non in jure, sed fundantibus se in consuetudine, qualem esse aliquarum Ecclesiarum, testatur Abb. *in c. proposuisti. h. t. n. 4.* sic in

sic in specie si in Ecclesia sine effusione sanguinis in rixa confringatur os, aut reus ad Ecclesiam consecratam confugiens inde ad supplicium contra immunitatem ecclesie extrahatur, non esse opus reconciliatione Episcopali & consequenter non fuisse pollutam asserit Delb. l. c. quamvis addat honestum esse, ut à sacerdote aqua ab illo benedicta iussu Episcopi aspergatur. Idemque num. 3. fieri posse, ubi Catholici recipiunt ab hæreticis Ecclesias, in quibus hæreticorum excommunicatorum non denunciatorum corpora sepulta fuerunt, consuetudine passim vigente, quamvis ut, ubi præsens est Episcopus, vel facile adiri potest, petatur ejus licentia, decens esse, notent cit. AA.

2. Resp. ad secundum, verius est Ecclesiam ab Episcopo notoriè excommunicato per hoc non pollui, quia hæc violatio nullum in jure fundamentum habet, & lex penalis ad alia quam expressi non est extendenda. Ad hæc consecratio ab Episcopo excommunicato sit valida adeoque non iteranda. imo quia pollutio illa est posterior consecratione & hanc supponit, impossibile est, ut eadem actione Ecclesia simul consecratur & violetur. ita Pirh. h. t. num. 15. cum Laym. cit. c. 5. num. 9. contra Sylv. v. benedictio. q. 6.

Quest. 968. an ut Ecclesia, cæmeterium, altare, calix consecratus & sint polluta, & egeant reconciliatione, requiratur, ut per que pollui dicitur, sint publica & notoria?

1. Resp. primò de homicidio in Ecclesia patratò effusione sanguinis & seminis constare debet, seu esse debent notoria, antequam re ipsa polluat Ecclesia, ita ut quam diu de iis non constat, seu notoria non sunt vel notorie juris, hoc est per confessionem rei legitimam probationem in judicio vel notorie seu evidentiæ facti, nullus pollutionis inducatur effectus, sed Ecclesia inviolatæ famam retineat in æstimatione hominum, idque etiam, ut signate Delb. loc. mox citand. num. 24. respectu eorum qui quacunquē notitia id sciunt, vel ipsius qui delictum commisit, qui nullo modo tenetur se prodere & manifestare. ita Arg. c. significasti. de adul. cum Gl. in c. unie. h. t. in 6. v. pollui. communiter recepta Sylv. v. consecratio. 2. q. 5. Azor p. 2. l. 9. c. 5. q. 2. Barbos. l. c. allegat. 28. num. 37. Sanch. de mat. l. 9. d. 15. num. 10. de Lugo de Eucharistia d. 2. s. 2. n. 55. Suar. Tom. 3. in 3. parte. d. 81. s. 4. Fagund. l. 4. c. 4. num. 29. Sa. v. Ecclesiam num. 19. alique quos citat & sequitur Delb. c. 2. dub. 2. s. 1. à num. 23. ex ea ratione, quòd, cum consecratio & benedictio Ecclesie sit publica, non nisi publico & notorio actu tolli debeat ut Castrop. tr. 11. d. unie. p. 1. num. 2.

3. Resp. Secundò ad dictam notorieitatem secundum sententiam probabilem (de qua Suar. l. c. cas. 3. dub. 2. & Fagund. p. 1. l. 3. c. 14. n. 34. accedere quoque necesse est sententiam declaratoriam criminis, & quod Ecclesia per crimen in ea commissum polluta sit, ut Delb. l. c. n. 27. quamvis, ut Idem, Cardin. de Lugo num. 55. testetur praxin in urbe Roma esse in contrarium. Rationem etiam responsionis addit Delb. num. 29. & seq. quòd, cum pœna pollutionis Ecclesie sit veluti quædam censura, nimirum instar interdici, ut docent Avila de cens. p. 5. d. 6. concl. 3. in fine.

Sayr. de cens. l. 5. c. 16. n. 1. Palud. Sylv. & alii, censura autem requirat judicis sententiam declaratoriam, ut post concilium constantiense censuratus vitari debeat, & post illud non teneatur interdictum servare, donec per judicis sententiam interdicti censura publicè denunciata fuerit.

Quest. 969. quæ loca Ecclesie eique adiacentia veniant ut Ecclesia censeatur polluta.

1. Resp. primò in ordine ad effectum pollutionis venit totum illud spatium, seu corpus Ecclesie consecratæ vel benedictæ, quod intra tectum illius interioris seu fornicem vel tabulatum & pavementum, ab ara summa ad parietem ei interpositum intercedit, comprehendendo tamen simul chororum & capellas laterales proprio muro à reliquo corpore illius non distinctas, vel si ab eo distinctas, ad eas ex ipso reliquo corpore pateat aditus vel per cancellos prospectus, ad cultum divinum pro muscis & fidelium divina audientium stationibus destinatas, uti & cryptas subterraneas ad eundem cultum vel fidelium sepulturam constructas, ita ferè Sanch. de mat. l. 9. d. 15. num. 25. & seq. Fagund. l. 3. c. 14. num. 46. Barbos. alleg. 27. n. 22. Jordan. lucub. l. 5. tit. 12. à num. 72. Pirh. h. t. n. 16. Delb. l. c. s. 7. n. 1. & 2. & 7. Wiestn. h. t. n. 43. unde,

2. Resp. Secundò: non polluitur Ecclesia si dicta committantur supra tectum secundum vel primum, seu supra fornicem illius, in turri seu campanili, in sacristia, aliisque cameris seu cubiculis ad sacrarum vestium aliarumque rerum Ecclesie custodiam deputatis, in cryphis subterraneis ad alios usus, quam divina peragenda fideliumve sepulturam constructis. Item in Ecclesie aditu extra januam, vel aditis extra Ecclesie murum pro statione vel deambulatione porticibus vel aliis. Glos. in cit. c. unie. v. sanguinis. Anchor. ibidem num. 2. Sylv. cit. q. 5. Sanch. l. c. num. 26. Jord. num. 78. Pirh. Wiestn. LL. cit. ex ea ratione, quod Ecclesie nomen, cum agitur de ejus pollutione, quæ penalis est & odiosa, strictè accipi debeat. Unde his non obstat, quod hujusmodi loca gaudeant adhuc immunitate Ecclesie, ut inde rei à ministris Ecclesie extrahi nequeant juxta l. pateant c. de his, qui confug. ad Eccles. can. 16. & can. 29. caus. 16. q. 4. cum immunitas illa sit specialis favor & privilegium, de quo, dum agitur, nomen Ecclesie sit latè accipiendum. ut Sperell. decis. 3. num. 10. Delb. de immunit. Eccles. c. 16. du. 9. s. 4. n. 6.

3. Resp. tertio de cætero, ubi locus sacer (qualis adhuc dicitur, licet non consecratus nec benedictus, modò autoritate publica Episcopi deputatus ad missæ sacrificium aliæque Sacramenta divinaque officia in eo peragenda, ut Sylv. v. loca religiosa. q. 2. Suar. Tom. 1. de relig. tr. 2. l. 3. c. 9. Abb. in c. ult. de censib. num. 4. Delb. c. 2. du. 2. s. 7. num. 14. juxta c. Ecclesia de immunit. Eccl.) sejunctus est ab Ecclesia consecratæ vel benedictæ, cum adhuc non tantum gaudere immunitate Ecclesie, sed & pollui, si prædicta in eo eveniant, cum ut Delb. l. c. num. 12. & alii cum deputatio talis, Episcopalis benedictioni æquivalat, tanquam juri communi conformius docent de Lugo l. c. n. 60. cum Abb. & aliis, contrarium tamen

tamen in genere seu nullum locum quantumcunque ad ea deputatum sine benedictione non violari per dicta in eo commissa tenentibus apud Delb. l. c. Suar. in 3. p. Tom. 3. f. 3. Sa. v. Ecclesia. num. 13. Avila p. 5. disp. 7. du. 2. Henriq. de penit. l. 2. c. 6. n. 5. in gl. lit. H.

4. Resp. quartò: tamen si cæmeterium (quod pollui eodem modo, quo Ecclesiæ, cum communi tenent Sylv. v. cæmeterium. q. 1. Avil. l. c. du. 2. Nav. in man. c. 27. num. 252. Delb. l. c. f. 7. n. 1. & satis dictum in antecedentibus) contiguum Ecclesiæ polluat pollutâ Ecclesiâ, non tamen se junctum ab ea Delb. n. 6. Pih. b. t. num. 33. pro ut habetur in cit. c. unic. b. t. in 6. ubi etiam, quod, si plura sint cæmeteria, quamvis coherentia modo medio muro se juncta, uno violato, non violetur alterum, licet ab uno ad alterum per mediam partem detur ingressus; quia neutrum est alterius accessorium. dum verò pollutâ Ecclesiâ accessoriè pollutum est cæmeterium, reconciliari quoque idem accessoriè, reconciliata Ecclesiâ Delb. n. 7. citatis Sylv. Angel. Durand. Avila &c. Porro si in parte illa intermedia effundatur sanguis vel semen illud cæmeterium tantum polluitur cui porta est vicinior. Si verò porta sit perfectè in medio, polluitur illud, cujus gratiâ paries & porta facta est, & si dubitetur cujus causa facta, utrumque cæmeterium pollui censet Pih. n. 34. citatis Sylv. & Azor.

Quæst. 970. num actiones illæ de se alias inductivæ pollutionis, si fiant occultè in Ecclesia, vel etiam palam in locis, illi aditis, et si per illas non polluantur Ecclesia, nihilominus sint sacrilegia.

1. Resp. ad primum affirmativè, ex ea ratione, quod pollutio sit effectus & quasi pœna sacrilegii, adeoque illud supponit, & sic per ordinem ad hanc pœnam constitui nequit sacrilegium, sed de se sunt sacrilegium & si sacrilegium non essent nisi quatenus per illas polluitur Ecclesia, pollueretur sæpe Ecclesia sine sacrilegio, siquidem homicidium, quando occultè committitur, non habet rationem sacrilegii ut volunt adversarii, quia non polluit Ecclesiam, nec quando postea evadit publicum, ut patet, & tamen per illud publicum polluitur Ecclesia, adeoque sine sacrilegio. proinde dicendum dictas actiones occultè exercitas esse sacrilegia, non quatenus per illas polluitur actu Ecclesia, sed quatenus in honorem & reverentiam loci sacri prohibita & per eas habitu polluitur Ecclesia. ac ita docent Nav. in man. cap. 16. num. 32. v. 4. Suar. Tom. 1. l. 3. de relig. c. 3. n. 4. & seq. Bonac. de mat. q. 4. p. ult. n. 7. Dian. p. 1. rr. 7. resol. 26. Sanch. de mar. l. 6. d. 11. num. 11. & alii, quos citat & sequitur Delb. l. c. f. 17. n. 4. contra Vasq. 12. Tom. 1. q. 72. a. 7. d. 98. c. 3. n. 6. Pontium de mat. l. 10. c. 10. n. 5. Tolet. l. 5. c. 8. Cönnec & alios apud Delb.

2. Resp. ad secundum: per dictas actiones etiam palam exercitas in campanili, sacristia, monasterio, cellis religiosorum, cameris, porta externa, similibusve locis Ecclesiæ adhaerentibus non pollui ecclesiam, nec esse sacrilegia, adeoque circumstantias illas non esse exprimendas in confessione, ex ea ratione, quod per locum sacrum in ordine ad committendum sacrilegium non intelli-

gatur nisi spectans ad corpus Ecclesiæ consecratæ vel benedictæ aut immediatè deputatus ad cultum divinum vel sepulturam fidelium. ita contra Zerol. in prax. Episcop. c. 12. q. 27. & alios quosdam docent Sotus in 4. dist. 32. q. 1. a. 3. Azor p. 3. l. 3. c. 27. q. 13. Fagund. prax. 2. l. 4. num. 34. & 39. & alii apud Delb. f. 8. a. n. 1. iis consentientem, qui etiam n. 5. cum Soto & Azor contra eundem, Zerol. & Selvann de benef. p. 2. q. 5. 7. n. 2. rectè negat, committi sacrilegium, exercendo in dictis locis, aut etiam in ipsa Ecclesia actiones profanas, etiam graviter prohibitas, nisi tales sint, quæ consecrationi vel benedictioni opponuntur, aut cedunt in contemptum loci sacri. de quo vide Delb. l. c. f. 18. per totam.

Quæst. 971. quinam sint effectus pollutionis Ecclesiæ aut cæmeterii.

Resp. sunt terè sequentes: quod in Ecclesia aut etiam cæmeterio pollutis, antequam reconciliantur, nemo sepeliri potest, ut constat ex textu claro c. unic. b. t. in 6. neque etiam in Ecclesia polluta dici missa aut etiam divina celebrari, ut pariter constat ex can. 1. 11. 14. de consecrat. dist. 1. c. ult. b. t. & ibidem Abb. n. 4. & DD. communiter. unde sacerdos in tali Ecclesia mala fide, seu sciens pollutam notoriè celebrans missam vel alia officia divina, uti & in cæmeterio tali sepeliens aliquem, peccat mortaliter peccato sacrilegii, ut Sylv. v. consecratio 2. num. 7. in fine Nav. c. 25. num. 83. Henriq. l. 13. de excom. c. 8. num. 5. & l. 9. c. 27. Delb. l. c. f. 11. num. 9. & alii communiter juxta c. ult. b. t. secus est, si hæc fiant in Ecclesia vel cæmeterio à sacerdote solo quidem aut paucis scientibus delicta de se inductiva pollutionis in iis commissa, sed necdum notoria esse Delb. n. 10. cum Soto Nav. Hentiq. non tamen incurrit irregularitatem, quia id nullibi in jure expressum, ut contra Host. in c. ult. b. t. cum communi tenent Abb. l. c. Azor. p. 2. l. 9. c. 5. q. 6. Delb. n. 12. Reiffenst. b. t. n. 23. juxta c. is qui de sent. excom. in 6. Neque si celebret in tali Ecclesia, incurrit suspensionem ab ingressu Ecclesiæ, ita ut, si postea exerceat actum sui ordinis & sic violet censuram, irregularitatem contrahat saltem mediatè, ut contra Sylv. Lapum Fabian. Gemin. Nav. Naldum citatum à Delb. n. 13. tenet Idem cum citatis à se Laym. l. 5. rr. 5. c. 5. assert. 2. Avil. de cens. p. 5. d. 7. du. 3. concl. 3. Suar. l. c. f. 81. f. 4. n. penult. Sa. v. Ecclesia. num. 21. Soto Fagund. Rodriq. & pluribus aliis elidendo fundamentum, quod adversarii sumunt ex c. Episcoporum. de privil. in 6. cum illud loquatur solum de eo, qui celebrat vel celebrari facit in loco interdicto, qualis propriè & in rigore non est Ecclesia polluta, & pœna de casu ad casum extendenda non sit.

Quæst. 972. Ecclesia consecrata polluta quando à quo & qualiter reconcilianda?

1. Resp. ad primum. debet statim, seu quam primum fieri potest, reconciliari. Pih. b. t. num. 2. Reiffenst. num. 25. Atg. c. fin. b. t. dum ibi dicitur: protinus. addaturque ratione divina laudis organa suspendantur.

2. Resp.

2. Resp. ad secundum: spectato jure, non potest ab alio reconciliari quam Episcopo loci vel de ejus commissione ab alio Episcopo, ita ut hoc officium ab Episcopo simplici sacerdoti committi nequeat, neque ulla consuetudine (utpote quæ corruptela esset) acquiri, non secus, ac dictum supra de ipsa consecratione, pro ut hæc expressè de reconciliatione dicuntur *c. aqua, 9. h. t.* ubi etiam subjungitur ratio his verbis: *quia licet Episcopus committere valeat, que jurisdictionis existunt, que Ordinis tamen Episcopalis sunt, non potest inferioris gradus clericis demandare.* Potest tamen ex commissione & privilegio Papæ ea reconciliatio fieri à simplice sacerdote. *Abb. in c. c. 9. h. t. num. 1. & 8. Barbos. de Off. & potest. Episc. Alleg. 28. num. 64. Azor. l. c. 9. f. 5. Rodriq. qq. reg. Tom. 1. g. 19. a. 6. Pirh. h. t. num. 20. Reiffenst. num. 26. cum communi ex ea ratione, quod, licet Papa non possit potestatem ordini Episcopali annexam ex jure divino v. g. simplici sacerdoti conferendi præbyteratum; Diacono consecrandi corpus Christi; potest tamen alteri concedere potestatem Ordini Episcopali annexam de jure humano, qualis est potestas reconciliandi Ecclesiam pollutam Gl. communiter receptam in *Can. 1. dist. 95. v. concedimus. & Abb. in c. c. 4. aqua. num. 8.* Atque ita hoc privilegium reconciliandi Ecclesias sibi subjectas concessum superioribus ordinis Minorum & per communicationem aliorum Ordinum superioribus, quemadmodum dictum supra de benedictione, quæ vide. Porro; cum, ut dictum, pollutâ Ecclesia polluantur omnia altaria in ea fixa, eadem etiam reconciliatio, qua reconciliatur Ecclesia reconciliari censentur hæc altaria.*

3. Resp. ad tertium: fit hæc reconciliatio asperione aquæ cum vino & cinere, & juxta pontificale Romanum etiam cum sale, benedictâ per Episcopum, ita ut juxta *cit. c. aqua.* non sufficiat à simplici sacerdote, benedictâ; quando tamen & ea sufficiat benedictâ à superioribus regularibus, dum hi ex privilegio benedicunt solenniter aut reconciliant Ecclesias pollutas, dictum est supra, ubi actum de consecratione & benedictione earum, Cæterum facienda est hæc reconciliatio sumptibus illius, qui Ecclesiam violavit, si sciatur, quis sit, & sit solvendo. in defectum hujus recurrentum ad loci consuetudinem vel statutum. his quoque deficientibus spectabit ad Rectorem Ecclesiæ, & si is pauper, ad parochianos ac denique in defectu

horum omnium debet Episcopus eam facere suis expensis. *hc cum Abb. in c. 4. h. t. n. 2. & Barbos. in c. penult. h. t. n. 2. Pirh. h. t. num. 21.*

Quæst. 973. Ecclesia non consecrata nec benedicta, si in ea committuntur, per quæ alias consecrata polluitur, à quo & qualiter reconcilianda?

R Esp. potest talis Ecclesia absque solenni benedictione simpliciter solum autoritate Episcopi deputata ad habenda in eo officia divina tuo modo reconciliari, vel potius mundari etiam citra privilegium aut petitam ab Episcopo licentiam à simplice sacerdote, etiam non regulari, asperione aquæ ab eo benedictâ aut etiam aquæ lustralis communis. *Arg. c. ult. h. t. Abb. ibidem num. 3. Tambur. de jur. Abb. Tom. 1. d. 23. g. num. 11. Lugo. l. c. num. 61. Barbos. de off. & pot. Episc. p. 2. Alleg. 28. num. 17. Præposit. in 3. p. 9. 83. a. 3. du. 2. num. 163. Reiffenst. num. 28. Delb. l. c. f. 10. num. 16. & seq. citatis insuper aliis; & quamvis addat decens esse ut consultum, ut expectetur licentia Episcopi, qui etiam, uti & ejus Vicarius, ob causam aliquam necessitatis dispensare potest, ut in Ecclesia polluta celebrari possit, pro ut docent D. Th. in 3. part. q. 83. a. 3. ad 2. de Lugo num. 63. Avil. l. c. d. 7. d. 3. Suar. l. c. f. 9. dicit tamen bene Reiffenst. debere illam statim etiam irrequisito Episcopo à Rectore Ecclesiæ vel alio Sacerdote dictâ aquâ, etiam communi lustrali, mundari. Porro eadem dicenda de cæmisterio solum autoritate Episcopi deputato ad sepulturam fidelium. *Nav. l. 3. conf. 1. de consecrat. Eccles. Delb. f. 11. num. 3.**

Quæst. 974. quid facere debeat sacerdos actu celebrans, si Ecclesia sub missæ sacrificio polluitur?

R Esp. Si polluitur, priusquam canon cœptus, non debet sacerdos ulterius pergere, sed abstinere; si verò polluitur post cœptum canonem, debet sacrificium prosequi, utpote quod jam censetur inchoatum ab ipsa inceptioe canonis, ita docent Suar. *lit. f. 4. de Lugo, num. 61. Cönnick 9. 83. a. 2. du. 1. Laym. l. 5. tr. 5. c. 5. vers. addendum quartò Castrop. tr. 22. d. unic. p. 8. n. 11. & alii passim.*

TITULUS XLI.

De celebratione missæ, Sacramento Eucharistiæ & divinis officiis.

Quæst. 975. quo loco sacrificium missæ licitè celebrari possit?

R Esp. primò de jure communi citra necessitatem non nisi in loco sacro, hoc est, in Ecclesiis aliisque locis consecratis, aut saltem benedictis vel saltem legitima autoritate ad cultum divinum deputatis. *Laym. l. c. c. 5. in princ. Sanch. l. 9. de matr. d. 15. num. 24. & 36. Suar. cit. d. 81. f. 3. Ca-*

strop. tr. 22. d. unic. p. 8. num. 1. cum communi & certa juxta can. 1. 12. 25. de consecrat. dist. 1. Trident. sess. 22. in Decreto de celeb. miss. & juxta decretum Clem. XI. editum 15. decemb. 1703. quod per extensum legere est apud Reiffenst. h. t. num. 5. Estque peccatum mortale, extra dicta loca sacrificare citra necessitatem, fuitque etiam olim. ita Sanch. Suar. Laym. Castrop. LL. cit. contra Sotum in 4. dist. 13. a. 3. Sa. v. missa. num. 10. Lopez in instruct. consciens. T. 2. c. 79. censentes non esse